

ROZWOJ

Cena numeru
80 mk.

istnienie

Cena prenumeraty:

w Łodzi

Miesięcznie 1700

Z przes. poczt.

Miesięcznie 2000

poza Łodzią egz. 66

Konto Pocztow. Kasy

Oszczęd. 60594

Należność pocztowa

opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41

TELEFON 28,

Łódź.

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 19 października 1922 roku.

CASINO

Niedziela 22 października o godzinie 12.30 po południ u

Jedyny odczyt **BOY'A** (Zeleńskiego)

pod tytułem:

WESOŁA REWOLUCJA

Bilety do nabycia w kasie kino-teatru „CASINO“ codziennie od godz. 5 pp., a w dniu odczytu od godz. 10 rano. (4350b1)

CASINO

WIADOMOSCI POLITYCZNE

Echa pertraktacji z del. Jugosłowiańską.

(wp) Pertraktacje z przybyłą do Warszawy delegacją jugosłowiańską w sprawie zawarcia traktatu handlowego odbywają się od dni paru z pomyślnym, podobno, wynikiem. Czas wolny od śniadań i obiadów oraz przemówień oficjalnych dyplomacji obu stron poświęcają na omawianie zasady największego uprzywilejowania. (8)

Attache japoński.

(wp) Maj. J. Małach, attache japoński przy urzędzie polskim, zajmujący to stanowisko od lat trzech, ustępuje z tego stanowiska, które obejmuje maj. Okabe. (8)

Na konferencję Międzynarodowego Biura Pracy.

(wp) Dyrektor Urzędu Emigracyjnego, p. Józef Okulowicz, wyjechał na trzy tygodnie do Genewy na konferencję Międzynarodowego Biura Pracy przy Lidze Narodów w sprawach emigracyjnych.

Podczas nieobecności zastępuje p. Okulowicza dyr. departamentu administracyjnego ministerjum pracy i opieki społecznej, p. Kaz. Totoczko. (4)

Zyczenia Polski w dniu koronacji.

(wp) Minister pełnomocny p. Aleksander Skrzyński mianowany ambasadorem przy królu rumuńskim na czas uroczystości koronacyjnych złożył królowi listy uwierzytelniające. P. Skrzyńskiemu towarzyszył przybyły z listem odręcznym p. Naczelnika Państwa generał Rozwadowski. Na wyrażone przez p. Skrzyńskiego życzenia Narodu Polskiego i p. Naczelnika Państwa odpowiedział król Ferdynand, zapewnieniem swoich niezmiennych dla Polski uczuć.

Równocześnie składali życzenia przybyli na koronację w imieniu króla angielskiego ks. York, dalej przedstawiciele Francji: marszałek Foch, generałowie Weygand i Berthelot, przedstawiciel Belgii minister Tequeville oraz inni ambasadorowie.

Radjotelegraf Kraków — Berno.

(wp) Radio—telegraficzna stacja w Krakowie nawiązała kontakt ze stacją radio—telegraficzną w Bernie szwajcarskim.

Na mocy umowy, od dnia 1 listopada br., nastąpi wymiana radio—telegramów między temi stacjami.

Zmiana w dyplomacji.

(wp) P. Naczelnik Państwa podpisał nominację p. Konstantego Skirmunta na posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego w

ZAKŁAD KRAWECKI

Leonarda Hetmana

w Łodzi, ul. Wolczańska 63 :: parter ::

Wykonuje wszelkie roboty w zakresie fachu wchodzące, z własnych jak również i po — wierzonych materiałów. —

Wykończenie pierwszorzędne!

SPECJALISTA na roboty krawcowe.

(4250b6)

ODEON

Dziś po raz ostatni!

I serja I

arcydzieło doby ostatniej

ROBINSON KRUSOE

Początek przedstawień o 4.50 (435k1)

P. Oboleńskij o stosunkach polsko - rosyjskich.

PODRÓŻ LITWINOWA I CZICZERINA DO POLSKI POPRAWIŁA STOSUNKI POMIĘDZY OBU PAŃSTWAMI.

MOSKWA 18 10 (AW). W wywiadzie z współpracownikiem Rosyjskiej Agencji Telegraficznej przybyły tutaj przedstawiciel Rosji Sow. w Polsce p. Oboleńskij wskazał na pewne polepszenie się stosunków polsko—rosyjskich.

Po przybyciu do Warszawy p. Litwinowa a potem p. Cziczczierina udało się zbliżyć do rozwiązania wywołujących pewne tarcia sporów o wykonanie przez Rosję Traktatu Ryskiego w szczególności zaś kwestji ewakuacji zabytków kulturalnych i wzajemnych obrachunków. Jednocześnie rozpatrzono ponownie kwestję polsko—rosyjskiej umowy handlowej i w niedalekiej przyszłości oczekiwać można przyjazdu do Moskwy przedstawicieli polskiego Ministerstwa Przemysłu i Handlu dla podjęcia rokowań.

Podczas pobytu w Polsce Cziczczierina i Litwinowa Rząd Polski stanowczo zapewnił ich o swem życzeniu ustalenia z Rosją jaknajlepszych stosunków sąsiedzkich. Konkretnie ujawniło się to w zgodzie Polski na udział w Konferencji Moskiewskiej w sprawie rozbrojenia. Polska przystępuje do tej konferencji bardzo poważnie: odbyła się wspólna narada rzeczoznawców wojennych państw ościennych, po której nastąpiła konferencja Ministrów Spraw Zagranicznych. Wszystko to rokuje pewne nadzieje, że zwołana przez nas

konferencja da jakieś wyniki praktyczne.

Co się tyczy wewnętrznej sytuacji polskiej, to uwaga skierowana jest obecnie na wybory. Wymieniwszy wszystkie, biorące udział w wyborach ugrupowania polskie i obce narodowe, p. Oboleńskij zaznaczył, że stworzony przez mniejszości narodowe blok wyborczy mógłby liczyć na zdobycie około jednej trzeciej mandatów, gdyby nie tarcia wewnątrz bloku na tle podziału miejsc w parlamencie. Najbardziej skomplikowana jest sprawa wyborów we Wschodniej Małopolsce, która według opinii p. Oboleńskiego, nie stanowi części składowej Polski. Miejscowe organizacje ukraińskie postanowiły wybory bojkotować. Część prasy polskiej dopatruje się w tem wyników wpływów sowieckich. Rosyjska gazeta „Za Swobodu“ zamieściła nawet list Oboleńskiego do Ukraińców nawołujący do powstania. Pan Oboleńskij mówi dalej, że zmyślony list nawet część prasy polskiej przyjęła krytycznie. Zbyt oczywiste było dla każdego, że misja rosyjska nie mieszcząca się do spraw wewnętrznych Polski.

Na zakończenie p. Oboleńskij raz jeszcze podniósł fakt polepszenia stosunków polsko—rosyjskich, co posiada wielkie znaczenie dla Rosji, ponieważ Polska jest jednym z największych sąsiadów Rosji.

Londynie, oraz dr. Władysława Wróblewskiego na posła nadzwyczajnego i ministra

pełnomocnego w Waszyngtonie.

Środowe posiedzenie Sejmu Śląskiego.

DYSKUSJA NAD EXPOSE P. NOWAKA.

KATOWICE 18.10 (A.W.) Dzisiejsze posiedzenie Sejmu Śląskiego rozpoczęło się debatą nad exposé prezydenta Nowaka. Po przemówieniu przedstawiciela partii niemieckich za brał głos ks. pos. Brzóska, który przemawiał w sprawach księstwa Cieszyńskiego, przyczem podnosił zarzuty co do sposobu przeprowadzenia parcelacji majątków arcyksięcia Fryderyka Habsburgskiego, twierdząc, jakoby parcelacja była przeprowadzona w myśli żądań niektórych stronictw.

Następnie pos. Brzóska żąda przeprowadzenia niektórych nowych linii kolejowych dla połączenia Cieszyńskiego z Górnym Śląskiem i resztą Państwa.

Resztą tej przemowy poświęcił ks. Brzóska polemice z pos. Białskiewiczem (P. P. S) w której nastąpiła ostra wymiana zdań.

Marszałek przywoływał pos. Białskiewicza do porządku i ks. Brzóska zakończył swe przemówienie apelem do stronictw, aby zgodnie podjęły prace dla dobra działalności. (7)

Po ks. Brzósce zabrał głos pos. Grajek (N. P. R.), który oświadczył ogólnikowo, że jego frakcja nie ze wszystkim godzi się na exposé p. prezydenta ministrów Nowaka. Następnie w imieniu swego klubu postawił szereg konkretnych wniosków, zdających do poprawy bytu robotników.

Po omówieniu spraw aprowizacji i niedomagani w tym względzie, mówca wystąpił z wnioskiem rozciągnięcia na Górny Śląsk ustawy Rz-plitej o 8-0 godzinnym dniu pracy.

Zakończył swe przemówienie polemiką z pos. Korfantym w sprawie spółek spółdzielczych. (2)

Następnie pos. Adamek (P. P. S) rozpoczął długą i gwałtowną polemikę z pos. Korfantym, przedstawiając jednocześnie postulaty swej partii.

Pos. Korfanty w odpowiedzi wyjaśnił, że spółki spółdzielcze nie mają charakteru politycznego. Minister Grabski podczas inspekcji tych spółek, wyraził im swe uznanie.

W dalszym ciągu pos. Korfanty wykazywał, ile zarabiał właściciele kopalń przez wywóz węgla zagranicę do Czechosłowacji, Szwajcarii i Gdańska.

Bardzo ważną według oświadczenia posia jest sprawa inwalidów oraz wdów i sierot po nich. Mówca żąda podwyższenia dotychczasowej renty o 200 proc.

Po przemówieniu pos. Szuszcika wstąpił na trybunę wojewoda Rymer, aby złożyć obszernie sprawozdanie z działalności rządu i odpowiedzieć na zarzuty posłów.

Po przemówieniu wojewody Rymera dyskusję zamknięto. Następne posiedzenie w piątek o godz. 2 po południu.

tych pociągów, które dotyczą Polski, wymienić należy: 1) pociąg Bukareszt—Ostenda, via Lwów, Kraków, Katowice, Wrocław Berlin. 2) pociąg pospieszny Warszawa—Gdańsk przez Malborg, to znaczy tranzytem przez niemiecki brzeg Wisły. Pociąg ten skróci komunikację między Warszawą a Gdańskiem.

Z ramienia rządu polskiego weźmie udział w konferencji wice—dyrektor departamentu ruchu p. Moskwa, w towarzystwie przedstawicieli dyrekcji kolejowej.

W SPRAWIE PODWYŻKI TARYFY KOLEJOWEJ.

*) Jak nam donoszą, to zapowiadana od 1 listopada podwyżka taryfy kolejowej nie jest jeszcze sprawą pewną. Projekt podwyższenia do 100 proc. taryfy osobowej i o 50 proc. towarowej, będzie jeszcze tematem obrad zainteresowanych ministerstw. (2)

ECHA ZAMORDOWANIA PROF. TWERDOCHLIBA.

*) W związku z zamordowaniem działacza ukraińskiego prof. Twerdochliba, rząd polski polecił wojewodzie lwowskiemu p. Grabowskiemu wyrazić wdowie zmarłego kondolencję i wziąć udział w pogrzebie.

Ministerstwo spraw wewnętrznych wyznaczyło 2 miliony marek za ujęcie sprawców morderstwa.

BUDOWA DOMU AKADEMICKIEGO.

*) Dziś w południe w Warszawie odbyła się uroczystość poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę domu akademickiego.

W uroczystości wzięli udział ministrowie oświecenia publicznego i skarbu, rektorzy uniwersytetu, politechniki i szkoły gospodarstwa wiejskiego, profesorowie i studenci. (2)

NOTATKI Z PARYŻA

Konferencja przelazowa.

PARYŻ 18 (PAT) Rząd francuski odpowiedział w zasadzie przychylnie na propozycję angielską zwołania do Londynu na 20 b. m. konferencji rzeczoznawców w celu przygotowania klauzul ekonomicznych i finansowych traktatu pokojowego z Turcją. Co się tyczy wyboru Londynu, jako miejsca konferencji pokojowej, to rząd francuski wskazuje na niedogodność takiego wyboru zwłaszcza podług podory zwłaszcza wobec ostatnich angielskich mów politycznych, zwróconych przeciwko Turcji. Rząd francuski proponuje Paryż, jako najwłaściwsze miejsce dla odbywania konferencji pokojowej. (7)

Nowe zwycięstwo faszystów.

RZYM 18 (PAT) „Giornale d' Italia” donosi z Rovigo o nowym zwycięstwie faszystów, gdzie podczas wyborów samorządowych na ogólną liczbę 62 gminy 60 opowiedziało się za kandydatami koalicji.

Aresztowanie wybitnych komunistów w Kielcach.

KIELCE 18 10 (AW) Policja polityczna nocy dzisiejszej dokonała aresztowań kilku wybitnych komunistów w Kielcach.

Ujęci zostali przywódcy komitetu wyboźczego komunistów, Antoni Sowa i jego sekretarz Zygmunt Bartold. U obu aresztowanych stwierdzono szereg kompromitujących dokumentów, ustalających bezpośrednią ich łączność z bolszewikami moskiewskimi.

Marsz bolszewików na Władywostok.

LONDYN 18 (PAT) Reuter donosi z Władywostoku: Front wojsk białych został przełamany. Wojska białe opuściły Nikolsk, po czem zostały przewiezione do zatoki Pessiet, podczas gdy Japończycy starają się zapobiec dalszemu pochodowi wojsk czerwonych na Władywostok. (7)

Rto wywołał wojnę światową.

CAŁA WINA WOJNY LEŻY NA AUSTRO-WĘGRACH I NIEMCZECH.

BERLIN, 18.10 (Ag. Wsch.) „Neue Züricher Zeitung” podaje krytyce wywody kanclerza Wirtha w sprawie odpowiedzialności za wybuch wojny, uczynione wobec przedstawicieli prasy zagranicznej. Według dziennika, decydującymi momentami, które spowodowały wybuch wojny, były: odrzucenie przez Austrię bardzo umiarkowanej odpowiedzi rządu serbskiego i spóźnione próby, które poczynił rząd niemiecki rzekomo w celu zlikwidowania katastro-

fy. Do tego niezręcznego posunięcia rządu niemieckiego przyczyniły się brak instytutu politycznego, krótkowzroczność i niestałość polityki Wilhelma II, pozbawienie szerszych mas narodu niemieckiego udziału w rządach oraz rozbieżność polityki cywilnej i wojskowej, które wiązały ręce odpowiedzialnemu kanclerzowi, również nie pozostały bez przyczyny na wybuch katastrofy europejskiej. (2)

USTĘPSTWO FRANCJI.

FRANCJA UDZIELI NIEMCOM MORATORJUM POD WARUNKIEM DALSZEG O OKUPACJI PROWINCJI NADREŃSKIEJ.

BERLIN 18.10 (PAT) „Berliner Tageblatt” pisze: Według dzisiejszych wiadomości z Paryża, rząd francuski ma być skłonny do zmiany swego dotychczasowego stanowiska w kwestii odszkodowań. Rząd francuski, jak się zdaje, doszedł do przekonania, że Niemcy potrzebują dłuższego moratorium.

W związku z tem „Daily Mail” nadmienia że rząd francuski nie będzie prawdopodobnie sprzeciwiał się propozycji Bradbury'ego, o ile wzamian za udzielenie dłuższego morato-

rium, byłaby wykonywana ostrzejsza kontrola nad finansami niemieckim i.

Według dalszych informacji tego dziennika, Francja miałaby być również gotowa przyjąć niemieckie bony skarbowe wzamian za wypląty w gotówce, ale te bony musiałyby być gwarantowane nietylko podpisami przedstawicieli Rzeszy niemieckiej, lecz także specjalnymi gwarancjami, w których liczbie miałyby być również przedłużanie okupacji prowincji Nadreńskich. (7)

Lloyd George nie ustąpi.

LE CZ CHCE ROZWIĄZAĆ PARLAMENT.

WIEN 18 (PAT) „Neues Wiener Tageblatt” donosi z Paryża, że według prasy francuskiej, Lloyd George zdecydowany jest nie ustępować ze stanowiska premiera.

O swoim zamiarze rozwiązania parlamentu za komunikuje on publicznie prawdopodobnie w swojej mowie, którą wygłosi w sobotę w New—Castel, albo w Leeds.

TELEFONEM Z WARSZAWY

KONFERENCJA KOLEJOWA.

*) W dniu 7 listopada w Lucernie

poczną się narady konferencji kolejowej, której zadaniem będzie ustalić komunikację międzynarodową państw Europy od połowy 1923 roku.

Odnosnie komunikacji europejskiej

Zapoznany genjusz.

Smiało rzec można, że jednym z najgłębszych umysłów społecznej Polski jest p. Jan Stypułkowski kandydat do Sejmu z listy „Polskiego Centrum” pow. Łódzkiego.

Pragnąc uzyskać wspomnianą godność p. adwokat Stypułkowski zmuszony jest pochwalić się przed swymi wyborcami jakim programem i dlatego też łatwo możemy sobie wytlumaczyć popełniony przez niego artykuł pt. „Zasadnicze ideje programu centrowego” zamieszczonego w niedzielnym numerze „Kurjera Łódzkiego”.

W ostatnim czasie nie spotykaliśmy się w prasie z tak rewelacyjnym artykułem rzucającym jaskrawe światło na wiele zagadnień społecznych i politycznych, obfitujący w cały szereg głębokich, przemyślanych aforyzmów. (8)

Przyjrzyjmy się, jak się też ów program, według majaceń naszego in spe suwera na przedstawia.

W pierwszej części autor malowniczo odzwierciedla radość w Paryżu z powodu, zawarcia przymierza z Rosją w 1892 roku.

Później przechodzi zwycięstwa idei wolności w XVII stuleciu we Francji, a kończy krytykę panowaniem dynastji Saskiej w Polsce.

To dziewięć dziesiątych artykułu... o „Zasadniczych idejach programu centrowego”.

Bylibyśmy niesprawiedliwi, gdybyśmy po miniełi pozostała jedna dziesiąta „idejowa” część milczeniem, gdyż znajdujemy tam pewne delikatne zarysy „zasadniczych myśli” i programu Centrum, które definiuje tak miarodajna osoba jak p. Stypułkowski, następującymi słowy:

„Co tu omawiać obywateli temi lub inenimi programami, skoro... nowy rząd zaczął burzenie pracy poprzednika, słowem: skoro ugrzęźniemy w odwiecznej anarchji...”

Zgadzamy się na jedno z panem S.: „co tu omawiać obywateli temi lub inenimi programami”, kiedy idzie o zaprowadzenie raz po rządki i wymięcenie żelazną miotłą tej stajni: Augiasza, która znajduje jeszcze nieotrzymane oparcie w „Piastach”, „Centrach”, „Leopoldach”, Nowakach i Jastrzębskich, którzy burzą to co Michalski i Skirmunt z udawał.

„Grzęźniemy w odwiecznej anarchji” — to jest prawda — ale na to jedynym środkiem jest bezwzględna, radykalna walka — a nie używanie i reklamowanie waselinki z etykietką „Centrum”.

Podajemy tu dalej ku zbudowaniu czytelnika i — wiadomości zwolenników „Centrum” kilka sensacyjnych prawd, które odkrył po długich poszukiwaniach ich znakomity, umysłowy przewodnik:

„Zagadnienie organizacji państwa w Polsce, jest zagadnieniem naczelnym... Należy wyodrębnić, odróżnić, zaznaczyć (o P. R.) i uczynić powszechnym dobrem narodowym ideą, która płodnością swą posunie społeczeństwo i państwowość na przód...”

Ideja, która płodnością swą posuwa społeczeństwa naprzód i nie daje im zginąć... jest stara jak świat i już opisał ją dokładnie Bölsche w wiekopomnym dziele „Miłość w przyrodzie” — ale jaki to ma stosunek z centrum (politycznym) p. Skulskiego et consortes — trudno narazie zrozumieć.

Artykuł kończy się równie groteskowo, jak i program milusińskich z pod sztandaru „Kurjera Łódzkiego”

„Sądzę, że przyjaźń franco—polska, postulat organizacji państwa, powinny odnieść tryumf Łódź, dnia 14.X, 1922 r. kropka, pauza, kreska i, Stypułkowski.

Wspaniała ta prawda, której do dziś dnia nikt nie widział, i do której nikt nie dążył, aż do chwili kiedy przyszedł taki Mesjasz, jak szanowny i genialny kandydat do Sejmu, który zrzucił bielmo z ocz swoich braci, i wskazał im promienną drogę, ze stojącym na końcu p. Skulskim, zacierającym z zadowolenia ręce.

Jesteśmy doprawdy w kłopotach, nie wiedząc dobrze czy wina pana S. tak doskoła do swjej umysłowości dobranego programu czy też „Centrum” tak odpowiedniego kandydata; w każdym razie powyższe jego eloku” bracie można postawić jako wzór zgodnego po życia braku jakiegokolwiek idei przewodniej z kandydatem bez żadnych kwalifikacji. 6

A. S.

Polacy w Stanach Zjednoczonych.

Położenie Polaków w Stanach Zjednoczonych Północnej Ameryki wchodzi obecnie w nowy zakres, ponieważ żywioł nasz tamtejszy zagrożony jest poważnie przez politykę amerykańską, która czem dalej, tem więcej staje się podstawą polityki narodowościowej rządu amerykańskiego. Nie może naturalnie być mowy o jakiej—bądź wyjątkowej polityce przeciw Polakom tamtejszym. Chodzi tu o politykę wewnętrzną wobec wszystkich obcych narodowości w Ameryce. Kurs nacjonalizacyjny wywołała także przeciwdziałaniem postawa Niemców amerykańskich w czasie wojny, gdy Stany Zjednoczone stanęły po stronie Ententy. Trudno jednakże zaprzeczyć, że wynarodowienie emigrantów obcych narodowości i stopniowa ich amerykańzacja, a językowo anglizacja jest tylko kwestją czasu. Polacy według obliczeń znawców stosunków tamtejszych w jakich 26 latach się zamieszkuje, inne narodowości (jeszcze wczesniej) Mamy tych Polaków według wiarogodnych obliczeń statystycznych, to jest Polaków poczuwających się do narodowości polskiej w Stan. Zjednoczonych 2,125,000. Z tej liczby wróciło (już do Polski) ćwierć miliona rodaków naszych. Na tem jednakże według powszechnie panującej opinii reemigracja się nie skończy. Należy się poważnie z tem liczyć, że w przeciągu 2—3 lat najbliższych wróci z Ameryki do Polski jeszcze przynajmniej około pół mil. Polaków. Badanie własnie nastroi pod tym względem wśród Polonii amerykańskiej uprawa do takich przypuszczeń. Naogół można powiedzieć, że najgorętsi Polacy wrócą jeszcze do kraju, nie chcąc narażać się na zupełne wyzbycie się swych właściwości narodowych.

Polityka ta i taka skłonność ludności polskiej tamtejszej oraz jej częściowy powrót do kraju, usuwają też grunt pod nogami prasy polskiej. Upadek jej byłby tem więcej pożałowania godny, że odgrywała ona wielką rolę w życiu wychodźstwa jako ostoja ducha polskiego i łącznik z krajem. Prasa polska przedstawiała się dotąd w Stanach Zjednoczonych bardzo poważnie, bo ukazywało się 90 pism polskich, w tem 20 dzienników, które były milion i 200 tysięcy egzemplarzy. — Tej prasie grozi tem bardziej stopniowy upadek, że rząd Stanów Zjednoczonych w myśl zasad podstawowych swej polityki usiłuje zmusić pisma obcojęzyczne do dwu języczności, to jest do dołączenia tekstu angielskiego, oprócz własnego. — Wprawdzie projekt tego rodzaju, wniesiony swego czasu w Kongresie

upadł, lecz tylko większością 4 głosów. Ponownie wniesiony uzyskałby niewątpliwie większość, a temsamem przyspieszyłby zanik prasy obcojęzycznej.

Prasa polska wobec takiego kursu mniej wysuwać może patriotyzm polski, a prawodawstwo amerykańskie robi nieobywatelom Stan. Zjednoczonych coraz więcej trudności, tak, że każdy nie mający zamiaru wracać do kraju w najbliższym czasie, stara się czempredziej uzyskać obywatelstwo Stanów Zjednoczonych.

Charakterystycznym jest fakt, że kolonje niemieckie w Ameryce znacznie szybciej od polskich się amerykańzują. Takie miasto Milwaukee liczyło 300,000 Niemców (na 700,000 liczby ogólnej). Wychodziły tam 4 dzienniki w języku niemieckim. Poza tem mieli Niemcy tamże teatr swój własny na rodowy. Dziś Milwaukee jest miastem niemal kompletnie zamerykanizowanym, 4 dzienniki upadły, teatr zamknięto, a wychodzi tylko tygodnik niemiecki. W temże mieście mieszka około 90 tysięcy Polaków i wychodzą dwa dzienniki w języku polskim dziś.

Rząd Stanów Zjednoczonych zajął wobec Polaków i Polski w czasie wojny nader przychylny stanowisko. Wszak to Wilsonowi zawdzięcza Polska tak energiczne poparcie swych dążeń niepodległościowych w części zmartwychwstanie i dostęp do morza w Gdańsku. — Nikt temu się dziwić nie będzie, jeżeli się zważy, że Polacy amerykańscy właśnie zajęli w czasie wojny stanowisko wybitnie patriotyczne i że Polacy do ochotniczej armji amerykańskiej wysłali do Francji 30,000 żołnierzy tj. 30 procent armji, chociaż ludność polska wynosi 3 proc. liczby ogólnej ludności. Później wysłali Polacy amerykańscy do ochotniczej armji polskiej do Francji tj., do słynnej armji Hallera, dalsze 27,000 ochotników. Z tych ochotników 14,000 wróciło do Stanów Zjednoczonych; z pozostałych reszta osiadła głównie w Polsce. Polacy też składali dużo ofiar na Czerwony Krzyż i inne publiczne potrzeby. Pod wpływem prasy, znajdującej się po wielkiej części w ręku mniej przychylnych nastąpiło pewne oziębnienie, tak, że obecnie Ameryka tak wobec Polski jak wobec innych europejskich państw szykuje stanowisko zimne.

Nigdy atoli nie zapomni Polska, że Stany Zjednoczone poparły ją transportami w czasie przebiegu najstraszniejszych i że dziś jeszcze Polska należy do państw europejskich, które ma się Ameryka zajmując.

Kronika zagraniczna

Sytuacja w Tracji.

(x) „Neue Freie Presse” donosi, że nadeszły do Wiednia niepokojące wiadomości o położeniu w Tracji wschodniej. Według tych wiadomości, wśród armji greckiej znikła zupełnie dyscyplina. Oddziały greckie, opuszczają zajmowane miejscowości, palą wsie mahometańskie, jak również niszczą zbiory oraz narzędzia rolnicze. Na dworcach kolejowych widać ludność uciekającą w panice. W wielu wypadkach ludność cywilna po zawładnięciu pociągami zmusza funkcjonariuszy kolejowych do kierowania pociągami.

Urzednicy są bezsilni wobec takiego terroru. (Pat) (4)

Radek o kwestji Bliskiego Wschodu.

(x) W wywiadzie z moskiewskim korespondentem „New York Herald” Radek między innymi oświadczył: — polityka Rosji wobec Turcji, jest oparta na względach nie humanitarnych, lecz wyłącznie egoistycznych. Wszystko co wzmacnia narody wschodnie eksploatowane przez imperjalizm międzynarodowy, służy jej wzmocnieniu. Sowieckiej Rosji. Dalej Radek zaznaczył, że krytyczny moment zagadnienia Bliskiego Wsch. nastąpi za kilka tygodni, gdyż Francja zajęta sprawą reparaacji niemieckich mówili usunie się nieco od tego zagadnienia; znowu zwiększą się wpływy Anglii, ponieważ, zaś interesy tej ostatniej są sprzeczne z interesami państw zainteresowanych w sprawie wolności cieśnin przeto może nastąpić nowe nałożenie sytuacji. (8)

WIADOMOŚCI Z KRAJU.

Napaść na polskie kobiety w Gdańsku.

(K) W restauracji „Hohenzolern“ w Gdańsku rozmawiały 2 Polki, p. Ficynowa i jej siostrzenica p. R. z Bydgoszczy po polsku. To jak oburzyło znajdujących się w restauracji 3 kaskatystów, że na głos krzykali: „Die polnische Bande muss man rausschmeissen“. Wołali tam „Schweinebande“, „Polnische Säue“ i śóg wie jakich innych obskórnych słów używano przeciw naszym Polkom. Mieło to miejsce w jednej z lepszych restauracji Gdańska. Napaśćnicy nie dali spokoju naszym Polkom jeszcze na ulicy, wciąż je atakowali najgorszymi wyzwiskami je traktując. Nie było ani jednego człowieka, któryby się ujął za bezbronnemi kobie-

ami. Czyż naród niemiecki już tak nisko upadł, że niema w Gdańsku uczciwego Niemca, który by nie potępił tak zawadiackiej roboty haraty Gdańskiej? Co nasi Niemcy na to? co by powiedzieli gdybyśmy tak w Bydgoszczy, albo w Grudziądzu zaczęli się tak Niemcom oddać za równą monetą? Jeżeli w Gdańsku nie będą Gdańszczanie potępić takich wybrzków i ich nie zaniechają to i się będziemy musieli choć tak od niechcenia Niemcom w Polsce odwzajemnić, pięknem za nadobne. (4)

Strajk drukarski w Krakowie.

(K) Strajk drukarski trwa na razie w stanie zaognionym. Żadna ze stron nie okazuje tendencji do ugody. Szczególną zaciętość okazują drukarze inspirowani przez p. Dązińskiego, ażeby wytrzymali do dnia 1 listopada, gdyż w tym czasie dzienniki z powodu wyborów będą musiały zgodzić się na wszelkie warunki zerów. W sprawie tej informuje Związek Wydawców, że w najbliższych dniach po uruchomieniu „Wiadomości Krakowskich, które już od dnia dzisiejszego będą wychodziły na 8-u stronach, postanowiono uruchomić dwa dalsze dzienniki. Każdy z tych dzienników będzie wydawany dla dwóch połączonych pism. W ten sposób poszczególne pisma będą mogły prowadzić akcję polemiczną i agitacyjną. (1)

Zgon powieściopisarki.

(K) Dn. 14 m. zmarła w Pruszkowie znana i wielce ceniona w swoim czasie powieściopisarka ś. p. Natalia z Krzyżanowskich Korwin Krzyżanowska, używająca pseudonimu An Ol Krzyżanowski. U. w r. 1863 w Kaliskiem, z rodziców obywateli ziemskich od młodych lat poświęciła się pracy literackiej. Długi szereg jej powieści, nowel i artykułów publicznych bez większej wartości zjednał zmarłej duże uznanie wśród społeczeństwa. (1)

Katastrofa kolejowa.

(K) Dn. 17 b. m. o godz. 5. 30 na stacji Laskowice (na linii Toruń — Tczew) pociąg towarowy najechał na stojące na stacji wagony, w których znajdowali się podoficerowie szkoły podoficerskiej nr. 2 w Chermie. Na skutek zderzenia wagony te uległy zniszczeniu, 4 podoficerów zostało ciężko rannych, 2 zaś złej. 1

Jak szykanują Polaków w Niemczech

W jakich warunkach żyje ludność polska od „kulturalnych“ i republikańskich Niemczech świadczy jaskrawy wypadek, który zaszedł świeżo w Essen.

Oto dwaj sekretarze konsularni Rzeczypospolitej Polskiej w Essen, pp. dr. Brzeziński i H. Kozanowski jedli wieczorem między g. 9, a 10 kolację w restauracji hotelu parkowego. W przerwach czytał jeden z nich „Dziennik Poznański“. Gdy spostrzegli to siedzący przy sąsiednim stole Niemcy w liczbie pięciu, rozpoczęli natychmiast wyzywające docinki pod adresem Polski, Polaków i siedzących urzędników. Chcąc być widocznie przez całe otoczenie słyszany, jeli krzyczeć, że czytanie polskiej gazety w Niemczech to „prowokacja“, to „publiczne zgorzsenie“! Posuwając się w swej zaciętości coraz dalej, poczęli czerpać wyzwiska z wypróbowanego słownictwa zoologicznego. Padły słowa o Śląsku i Warszawie, a najczęściej powtarzały się ordynarne dodatki w rodzaju „Polnische Affen und Säue“ i okrzyki „Wen mit der Zeitung“!

Na bezpośrednią interpelację zareagowali wymienieni urzędnicy polscy stwierdzeniem, że zaczepiających ich w wysoce nietaktowny sposób panów nie znają, a jeśli ci życzą sobie rozmowy, powinni, czynić to, co zwykli czynić ludzie kulturalni, to jest zbliżyć się w grzeczny sposób, przedstawić się i życzenie rozmowy wyrazić!

Zajadłość napastników rosła coraz bardziej, aż wreszcie jeden z nich zbliżył się do p. dr. Brzezińskiego i gwałtownym ruchem wyrwał mu z rąk gazetę. Napadnięci zerwali się z miejsc i tylko dzięki interwencji gospodarza nie doszło do czynnych zniewag.

Dodać należy, że licznie zebrana publiczność niemiecka solidaryzowała się najwidoczniej z napastnikami, zegnając później opuszczających lokal niekulturalnymi okrzykami.

Zajściem powyższem, które wywołało zrozumiałe oburzenie pośród kolonii polskiej, zajął się energicznie konsul Rz. P. w Essen i poczynił odpowiednie zarządzenia. 6

Słowacja bez Słowaków.

Czeskie „Rude Pravo“ zajmuje się wychodźstwem ze Słowacji i wskazuje na to, że w ostatnich trzech latach wywedrowało ze Słowacji 70,000 osób.

Jest to ciężkie oskarżenie rządów czeskich w Słowacji. A zaznaczyć należy, że ci Słowacy, którzy wywedrowali za chlebem, nie należą bynajmniej do najszczerzejszych. Jeszcze gorszym jest los tych, którzy nie mogli udać się za granicę i w domu pozostają bez chleba.

„Rude Pravo“ przewiduje, że jeżeli w danym ciągu nie się w systemie polityki czeskiej nie zmieni, to Słowacja będzie się wyludniać albo wskutek rosnącego wychodźstwa, albo też wskutek rosnącej śmiertelności, spowodowanej głodem.

WOLE MIEC.

A choćbym miał złocisty dwór
I komnat pysznych drogi wtór

I choćbym złota zgłębił ogień
I kręgi uciech, oszołomień

I kobiet choćbym posiadał wdziek,
Zapłonął wstyd, miłosny lęk

Przyjdzie mi wszystko jutro rzucić,
Nie chcę więc serca żalem smucić

Wolę mieć wolny Ducha kraj,
Co nie zna granic nie zna staj —

Wolę mieć gwiazdny pałac cudny,
Bezludny gdy chcę i prze—ludny

Uciechy pić słonecznych kras
I wić tęczowy złudny pas.

Gwido Trzywdar—Rakowski

A. HADENSTIERNNA (1)

Kapelusz panny Geni.

Panna Genia była piękna, niby poranek wiosenny, a łagodna, jak zefirek, miała lat 19 i serce czule, nietylko dla żyjących poruczników, ale także dla poległych bohaterów powieściowych; do pierwszych słodko uśmiechała się, nad drugimi gorzko płakała. Rodziców kochała bardzo, ale więcej jeszcze swój duży, modny, wspaniały, paryżki kapelusz.

Panna Genia miała dobry gust i poczucie piękne. Gdyby ktokolwiek poprosił ją o za wieszenie w uszach, zamiast kolożyków, paryżki ładnych wypchanych myszek, obrazilaby się niechybnie, ale za to na kapeluszu miała ptasiego trupa z rozpostartymi skrzydełkami i znajdowała wraz z przyjaciółkami, że to wygląda „wspaniale“

W dzisiejszych czasach nie zwróconoby na to najmniejszej uwagi, gdyż obecnie prawie wszystkie młode panie używają tej ozdoby na głowie, ale niniejsza historia miała miejsce kilkanaście lat temu, a wtedy ludzkość była zacofana i jeszcze ogólnie nie pojmowała, że przyozdabianie kapeluszy trupami ze światła zwierzęcego, należy do dobrego tonu.

Panna Genia udała się pewnego razu w odwiedzinach do wujostwa na wieś, do miejscowości gdzie kapelusze paryżki ukazywały się zazwyczaj wtedy, kiedy liczyły już 5 do 6 lat swego istnienia.

Staruszka — ciotka oczekiwała na ganku

przybycia siostrzenicy z otwartymi ramionami, i kiedy Genia zbliżyła się, by ją powitać, zaczęła wywijać dokoła rękami, wołając ze zdziwieniem na milej swej twarzy: „Sio, sio, sio!“

— Co się stało cioteczko? — zapytała Genia.

— Ależ, moje dziecko, usiadł ci na kapeluszu jakiś brzydkie ptak, może cię jeszcze powalać.. a sio, a sio, co za przebrzydłe stworzenie — wcale się nie boi!

— Cioteczko, ten ptak należy do kapelusza i pochodzi z Paryża..

— Nie pojmuję, jak możesz nosić coś podobnie brzydkiego!

— Brzydkiego! Ten kapelusz kosztuje o cztery korony drożej, aniżeli taki sam bez ptaka.

— Cztery korony! A ja sprzedaję żywe kurczęta, prawdziwe Bramaputry, po koronie za sztukę! Ale pozwól dalej moje dziecko!

W salonie przywitał Genię wujaszek. Był to ruchliwy staruszek. Ucałował on serdecznie siostrzenicę w oba policzki i oznajmił, że właśnie zaprosił na obiad kilka osób z sąsiedztwa z powodu tak milego gościa.

Wujaszek był uosobieniem dobroci; miał tylko jedną małą wadę — był trochę samolubem. Skoro ujrzał coś szczegółowego, nigdy nie pytał innych o zdanie, tylko zawsze sam wyprowadzał wnioski o danym przedmiocie. Przy obiedzie zagał przemowę temi słowami:

— Istotnie, to podziwu godne, jak błaga i reklama rozwijają się w naszych czasach. Tak, tak! niezadługo zostaniemy pod tym względem prowadzonymi amerykańkami. Chy-

ba państwo wiecie, że zaganicą niektóre magazyny krawieckie ubierają darmo, ładnie prezentujących się mężczyzn, a wzamian umieszczają im na plecach swoją firmę, cha, cha, cha! I kiedy dzisiaj zrana przybyła nasza kochana Genia, wyobraźcie sobie moi państwo, spostrzegam na jej kapeluszu małe rasowe kurczę. Nie pytałem się Geni co ono oznacza, gdyż ze zwykłą moją spostrzegawczością doszedłem do wniosku, że tu chodzi o zakład wylegarni kurcząt, który w ten sposób reklamuje swój towar. Wnoszę twoje zdrowie, Geniu, i jednocześnie wyrażam ci słowo uznania za to, że oszczędzasz ojcu wydatku na kapelusze. Ile też dopłacają ci miesięcznie za ten sztyd, co?

— Jaki wujaszek niedobry! To nie żadne „rasowe kurczę“, lecz ładny zagraniczny ptaszek, służący jako ozdoba do kapelusza, — objaśniała panna Genia prawie ze łzami w oczach.

— Oz—do—ba! wyjął wójt Jan i tak był zdumiony, że w rozstargnieniu posolił konfitury, zamiast sałaty. — Wybacz mi, moje dziecko!

Panna Genia była bardzo zadowolona z pobytu na wsi i prawie codziennie odbywała wycieczki w milem towarzystwie. Najwesełszą była, skoro znalazła się sam na sam, z młodym, przystojnym człowiekiem z sąsiedztwa, dziedzicem Svenssonem, na wazkiej ścieżce, na łódce lub też na wózku. Oczekiwała tylko, że on „coś powie“, on zaś czekał tylko na odwagę.

(Dok. nast.)

Wczoraj o godz. 3 popoł. odbyła się eksportacja zwłok

S. † P.

D. STANISŁAWA PRZYBYLSKIEGO

b. asystent, klinik chirurg. i ginek. — położ. Uniw. Jagiell. w Krakowie, Majora rez. W. P. na dworzec kaliski, skąd zostaną przetransportowane do Krakowa,

Wyprowadzenie zwłok z dworca kolejowego w Krakowie na Cmentarz Rakowicki odbędzie się w piątek dnia 20 b. m. O czym zawiadamiają

4352K1)

BRACIA I RODZINA.

ZYGZAKI.

Strzelec bojówką wyborczą.

Znajduje się w posiadaniu oddziału krakowskiego „Rzeczypospolitej“ autentyczny rozkaz wydany przez jeden z oddziałów strzeleckich do II oddziału powiatowego z poleceniem wysłania bojówki na wiec Witosza. Treść owego dokumentu jest następująca:

„Do kolegi Kamińskiego. Z powodu, iż spodziewany jest przyjazd Witosza do Miechowa na dzień 28 tego miesiąca (niedziela), wiec ma przybyć bojówka z Twego obwodu w sile 10-u (dziesięciu). Wystarczające, gdyż będzie i Kmity. Co do informacji to zostały udzielone osobiście. Z koleżeńskim pozdrowieniem. Cześć, (19, 20, 138). (36) Wysłane 14, 953821,22 (4) 10 t. m.“

Z dokumentu tego wynika, że Thugutowcy mają do dyspozycji w pow. Miechowski bojówkę Strzelca, podlegającą MSW., których używają nawet przeciw Witosowi.

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś, Czwartek, 19 października Piotra z Alkantu. Wschód słońca g. 7 m. 02. Zachód g. 5 m. 41.

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)

„Peer Gynt“

Teatr „Soala“ (Cegielniana 18)

Filarmonja (Dzielna 20)

„Koncert Symfoniczny“

„Casino“ (Piotrkowska 67)

„Dr. Mabuze“ (2 seria)

„Luna“ (Przejazd 1)

„Hrabia Charolais“

„Odeon“ (Przejazd 2)

„Robinson Kruzo“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Lady Godiva“

„Nowość“ (Piotrkowska róg Główniej)

„Morscy piraci“

— Kalendarzyk historyczny.

1813 Zgon Józefa ks. Poniatowskiego w bitwie pod Lipskiem. (2)

Wiadomości bieżące

— Przyjazd posła angielskiego.

b) W poniedziałek wieczór przyjeżdża do Łodzi poseł angielski w Warszawie p. Max Miller. Gościowi towarzyszyć będzie sekretarz handlowy p. Kimmens.

— Przyjazd misji Jugosłowiańskiej.

(1) Dziś wieczorem ma przyjechać do Łodzi delegacja jugosłowiańska z ministrem Jan-kowiczem na czele. Z Łodzi uda się do Zagłębia Głubzkiego. (6)

S. † P.

LEON JAWORSKI

prokurent Tow. Akc. Juliusza Heinza

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł w Krakowie w dn. 1 sierpnia r. b. Eksportacja zwłok ze stacji Łódź—Fabryczna do kościoła Sw. Krzyża odbędzie się dn. 18 b. m. o godzinie 4-ej po poł. Msza żałobna za spójność duszy odbędzie się w dn. 19 go b. m. to jest w czwartek o godz. 10 rano. Wyprowadzenie zwłok na Stary cmentarz katolicki nastąpi z kościoła Sw. Krzyża tegoż dnia o godz. 4 po poł.

Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych i znajomych.

4344s2

RODZINA.

S. † P.

Franciszek Milczarek

lat 41.—zmarł dnia 17 b. m. Członek Chrześ. Stowarzyszenia Restauratorów Województwa Łódzkiego.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi dn. 19 b. m. o godz. 3 popoł. z domu żałoby przy ulicy Brzezińskiej № 88. O czym zawiadamia

4349s1

Zarząd.

— Z Rady Miejskiej.

(b) Dziś wieczorem odbędzie się posiedzenie rady miejskiej, prawomocne bez względu na liczbę obecnych. (6)

— O koncesje dla inwalidów.

(b) Koło łódzkie związków inwalidów zwróciło się do ministerstwa skarbu z prośbą o udzielenie 40 koncesji na sprzedaż uliczną wyrobów tytułowych, które mogłyby być sprzedawane razem z gazetami. Na podanie to ministerstwo nie dało żadnej odpowiedzi. Celem przyspieszenia tej sprawy inwalidzi złożyli po wtórnie memoriał w ministerstwie, załączając opinię magistratu łódzkiego, D. O. K. IV, województwa łódzkiego oraz Izby skarbowej. W sprawie tej udała się do Warszawy delegacja, przyjechała tam przez dyrektora akcyz i monopolów tytułowych p. Kienza, który oświadczył iż w tych umach prośba inwalidów zostanie uwzględniona. (7)

— Wybory do kasy chorych.

b) Z polecenia ministerstwa pracy i opieki społecznej w najkrótszym czasie zostaną rozpisane wybory do kas chorych zarówno w Warszawie jak i w Łodzi. Na najbliższym posiedzeniu rady nadzorczej łódzkiej kasy chorych

rych zostanie wyznaczony termin oraz sposób przeprowadzania wyborów.

— Nowe klasy drożyzniane.

Celem poprawy bytu osób wojskowych oraz funkcjonariuszów państwowych cywilnych, Rada Ministrów w dniu 29 września br. uchwaliła zmiany w uposażeniu wojskowych. W związku z tem M. S. Wojsk. zarządziło przeklasowanie miejscowości pod względem dodatku drożyznianego. Z ważnością od 1 października br. zostaje zniesiony obowiązujący dotychczas podział miejscowości na klasy dod. drożyznianego i jednocześnie dokonywane się podziału na następujących zasadach:

Do pierwszej klasy dodatku drożyznianego wcielono z dniem 1 października br. między innymi Częstochowa, Łódź, Zgierz, cały powiat Będziński i cały powiat Warszawski.

Wszystkie pozostałe miejscowości na obszarze Państwa Polskiego zostają równocześnie zaliczone do drugiej klasy dodatku drożyznianego, trzecia klasa miejscowości zostaje zniesiona.

Równocześnie ustalono z ważnością od 1 października br. dla funkcjonariuszów państwowych etatowych i nietatowych oraz pracowników kontraktowych, których wynagrodzenie ustalono w myśl postanowień zawartych w ustępie 3-cim zarządzenia Prezydium

Rady Ministrów z dnia 3 marca 1921 r. Nr. 3868, jak również oficerów (równorzędnych) chorażych (równorzędnych) i zawodowych szeregowych, pełniących stale obowiązki służbowe w Warszawie dodatek wyrównawczy z 1/5 na 30 proc. dodatku drożynianego, w Łodzi z 1/5 na 10 proc. dodatku drożynianego.

— Lista oficerów rezerwy.

Jak się dowiadujemy, wielu jeszcze oficerów zgłasza się do PKU, do rejestracji, która jest już na ukończeniu. Wskazany jest jak na zabiegliwszy pośpiechu, gdyż z chwilą wydania spisów oficerów rezerwy, które są już zestawione, lista będzie zamknięta.

— Podwyższenie opłat za 156j bydła.

b) Na wniosek wydziału zdrowotności publicznej rada miejska uchwaliła podwyższenie dodatku do taryfy zasiadniczej od uboju bydła w rzeźniach miejskich. Dodatek ten wynosi od sztuki bydła rogatego, konia i świni 600 mk, a od owcy, kozy i cielęcia 300 mk.

— Ochrona kuropatw.

(b) Urząd wojewódzki zawiadomił starostów województwa łódzkiego oraz komisarzy rządu na miasto Łódź, że z dniem 11 października r. b. zamknięte zostało polowanie na kuropatwy aż do odwołania. (6)

— Sprostowanie Magistratu.

W odpowiedzi na notatkę zamieszczoną w Nr. 285 „Rozwoju“ p. t. „Jak funkcjonuje pogotowie“ otrzymaliśmy od magistratu m. Łodzi następujące sprostowanie:

„W związku z zamieszczoną w Nr. 285 „Rozwoju“ z dnia 17-go b. m. notatką p. t. „Jak funkcjonuje pogotowie“, Magistrat komunikuje, co następuje:

Nieprawdą jest, jakoby karetka „Pogotowia“ przybyła na miejsce wypadku po upływie godziny od chwili wezwania. Prawdą natomiast jest że karetka pogotowie wezwana została telefonicznie z redakcji „Rozwoju“ o godz. 1 min. 50 w nocy. Wyjazd nastąpił natychmiast. Na miejscu wypadku karetka pogotowia była o godz. 2-ej w nocy, a zatem w ciągu 10 minut od chwili wezwania. Lekarz pogotowia po skonstatowaniu śmierci wrócił na stację o godz. 2 min. 10 w nocy.“ (7)

Magistrat: *Rzewski.*

Referent Prasowy: (Podpis nieczytelny)

W sprawie sprostowania Magistratu.

Pomimo zamieszczonego powyżej sprostowania magistratu musimy stwierdzić kategorycznie że przeciąg czasu od wezwania karetki pogotowia do przyjazdu jej na miejsce wypadku nie odpowiada faktycznym danym.

Po raz pierwszy zostało pogotowie za- wezwane telefonicznie o godz. 1.30 i ponawia no wezwanie dwa razy. O godz. 2 m. 5 jeden z otoczenia chorego pobiegł pieszo na stację pogotowia i wtedy skonstatował że do karetki pogotowia zaprzęgano konie. Karetka pogotowia zajęła przed dom do którego wzywano o godz. 2. m. 20 lub później, w kilkanaście minut po śmierci s. p. dr. Przybylskiego. Według zeznań kilku świadków cały okres czasu od wezwania do przyjazdu karetki trwał nie mniej niż 50 minut. Sprostowanie magistratu opiera się na fałszywych danych nieściśle zanotowanych przez dyżurnych Pogotowia. (2)

— Zatarg w fabryce „Brygada“.

b) W fabryce wyrobów wojskowych „Brygada“ przy ul. Pańskiej 94, wynikł zatarg między robotnikami a pracodawcami na ile redukcji personelem. Robotnicy w liczbie 600 zastrajkowali, wystawiając jednocześnie żądanie podwyższenia płac o 25 proc. i uregulowania warunków prac. (2)

— Walka z lichwą.

b) Komisarz rządu na miasto Łódź skazał za przekroczenie obowiązujących przepisów w przedmiocie zwalczania lichwy Natana, Sre-

brnika (skład przedzwy) przy ul. Piotrkowskiej 38 na pół miliona i Jakóba Roszolda (Piotrkowska 38) i Gustawa Rastla (Piotrkowska 84) po 300,000 mk. Arnekker i s-ka (Piotrkowska 91) na 200,000 mk. Salomona Dawnego (Nowo Miejska 3) na 300,000 mk. Pawła Szwalbego (Piotrkowska 5), na 200,000 mk., Natana Lotenbergera (Piotrkowska 37) 100,000 mk. i Rywe na Dereszyńskiego (Piotrkowska 50) na 100,000 mk. (2)

— O nowe podwyżki

b) Następujące związki zawodowe zostały żądania o podwyższenie płac: trumniarze o 40 proc. kapelusznicy o 40., szcztokarze o 30 proc. szewcy o 35 proc. (2)

— Strajk.

(1) W fabryce B. ci Zeibert przy ul. Suwalskiej Nr. 6 skutkiem nieporozumienia na tle ekonomicznym z zarządem fabryki w dniu 16 b. m. robotnicy porzucili pracę. (6)

— Sprostowanie.

W tytułach wczorajszego sprawozdania z przedstawienia artystów Bagateli wskutek nieuwagi korektora wkraśli się dwa błędy. Mias „Krakowska Operetka“ winno być „Krakowska Bagatela“ i miast „Operetka w 3 aktach“ winno być „Sztuka w 3 aktach“. 7

Wypadki i kradzieże.

— Za pijaństwo.

(b) Za ukazanie się w stanie nietrzeźwym na ulicy i wywołanie awantury pociągnięto do odpowiedzialności Izraela Hermana (Główna 27), Artura Strucenkera (Główna 45), Franciszka Gorzka i Stanisława Zielińskiego (Rokiścińska 45). (6)

— Walka z opilstwem.

Na zasadzie uchwały komisji do walki z alkoholem z dnia 11 października 1922 r. Komisarz Rządu na m. Łódź ukarał za pijaństwo 152 osoby (w tem 4 kobiety) grzywną na ogólną sumę 959,000 mkp, i aresztem na przeciąg 47 dni. (7)

— Kradzieże.

1) Z mieszkania Goldmana Jakóba przy ul. Traugutta Nr. 9 nieznani złoścynicy skradli różnych rzeczy na ogólną sumę 5 milionów.

Z mieszkania Sznajder Olgi przy ul. Karola 30 nieznani złoścynicy skradli różnej biżuterji na ogólną sumę 2 miliony mk,

Przy ul. Wschodniej Nr. 53 z ekspedycji Goldberga Lejby zam. przy ul. Kamiennej Nr. 3 zapomocą dorobionego klucza nieznani złoścynicy skradli 14 sztuk towaru wartości 350 tysięcy mk.

Z szatni szkoły imienia Elizy Orzeszkowej przy ul. Al. Kościuszki 21 nieznani sprawca skradli palto damskie wartości 200 tysięcy mk.

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dzisiaj w czwartek powtórzenie pematu dramatycznego H. Ibsena „Peer Gynt“, którego wczorajsza premiera, wystawiona z całym przepychem dekoracyjnym, przepiękną muzyką Griega i baletem zdobyła sobie uznanie wśród publiczności. Rolę tytułową kreuje p. Karol Adwentowicz.

W piątek „Peer Gynt“ i przedstawienia rozpoczynają się punkt o godz. 8.15 w. (7)

— Dzisiejszy koncert Ewy Didur i Arnolda Földesy.

Po koncertach i Adama Didura, organizowanych przez dyrekcję Alberta Straucha z cyklu „wielkich solistów“ czeka nas dzisiaj znowa iście królewską uczta artystyczna. Niezrównana śpiewaczka oper włoskich Ewa Didur wystąpi razem z Arnoldem Földesem, ulubieńcem naszej muzykalnej publiczności. Te dwa łączące nazwiska wystarczą najzupełniej, aby przepowiedzieć za salą Filharmonji zapelnioną będzie po brzegi naszą doborową publicznością. Przy torciejame zasiądzie dyr. Teodor Rydor. Bilety w kasie Filharmonji. (7)

— „Wesoła rewolucja“.

Odczyt Boy'a p. t. „Wesoła rewolucja.“

odbedzie się w niedzielę o godz. 12,30 w sali kino teatru „Casino“. Prelegent oświecił w nim jeden z najciekawszych przejawów literatury francuskiej, jakim jest twórczość Beaumarchais'ego. Pierwszy ten odczyt tak znanego i popularnego w Polsce tłumacza-krytyka i autora „słówek“ obudził wśród inteligencji naszego miasta żywe zainteresowanie. (7)

4851—1

Z sądów

— Za pornografię.

b) Sędzia pokoju IV okręgu rozważał sprawę redaktora pisma humorystycznego „Wolne myśli-wolne żarty“ Edmunda Kokorzyckiego za umieszczenie utworu p. t. „Pech oficerski“ w którym autor zbyt szczegółowo opisuje rzecz w dyskretnie z życia kawalerskiego. Sędzia skazał p. Kokorzyckiego na 50,000 mk. grzywny. (2)

— Echa wyprawy po brylanty p. Kantora.

b) Swego czasu donosiliśmy, o nieudanym napadzie w Zoppotach na mieszkanie p. Julji Liljenfeld, gdzie rabusie usiłowali zagarnąć brylanty łódzianina jubilera Kantora. Sprawcy napadu Józef Dolniński, jego żona Irma Dolnińska oraz Piotr Migieński zostali schwytani dzięki alarmowi wszczętemu przez p. Liljenfeldową.

Sprawę tą rozważał obecnie są przysięgłych w Gdańsku. Posađni przyznali się do zamierzonego rabunku, zaznaczając jednak iż sprawę chcieli załatwić bez użycia siły. Napad zainicjowany został jedynie dlatego, iż nie mieli z czego żyć, mąż pani Dolnińskiej nic nie zarabiał, a ona jako fryzjerka jedy nie 20,000 mk. tygodniowo zarabiała.

Po zbadaniu świadków sąd ogłosił wyrok, skazując Dolnińskiego i Migieńskiego na dwa lata więzienia każdego, zaś Irma Dolnińska została zwolniona. 2

Ze sportu

Zawody bokserskie w Łodzi.

Poraz pierwszy Łódź ujrzy w sobotę w sali koncertowej pokaz sportu tak popularnego w Ameryce, Anglii i Francji, że nie tylko wyniki końcowe ale nawet poszczególne momenty sławniejszych matchów są natychmiast za pomocą radio depeuszowane na wszystkie strony.

W Polsce boks jest dopiero w zaczątkach. Pionierem jego i twórcą własnej szkoły jest major Giewont-Balcerkiewicz. Zapaśnikami zaś są przede wszystkim dotychczas polacy, — amerykańskie z dawnej armji Hallera. (2)

Kronika wyborcza

DOKOŁA WYBORÓW.

b) W myśl odnośnych przepisów ordynacji wyborczej do głosowania nie będzie dopuszczony żaden obywatel, który nie został wpisany do spisu wyborców. Wyjątkami od tej zasady są specjalne kategorie wyborców, a mianowicie: komisarz wyborczy, członkowie komisji, mężowie zaufania i pełniący straż przy komisji. Wyżej wymienieni mogą głosować w tym obwodzie, w którym pełnią swe czynności, chociażby tam nie byli wpisani lecz zamieszkujący w danym okręgu wyborczym, względnie w gminie jeśli chodzi o mężów zaufania. Osoby te, chcąc skorzystać z tego uprawnienia, winni przedstawić w komisji, do której zostali przydzieleni zaświadczenie od przewodniczących komisji tego obwodu, w którym byli wpisani, że nie będą głosować w tamtym obwodzie.

MEŻOWIE ZAUFANIA.

w) Okręgowa komisja wyborcza wyjaśnia, że w myśl ostatniego okólnika generalnego komisarza wyborczego, mężowie zaufania dopuszczani będą do komisji obwodowych na zasadzie zaświadczeń wystawionych im przez pełnomocników list kandydackich. Potwierdzenie tych zaświadczeń przez komisję okręgową jest zbyteczne. Komisje obwodowe otrzymają wykazy, obejmujące pełnomocników list oraz ich zastępców. (b)

WYŁOŻENIE SPISÓW WYBORCÓW

w) Spisy wyborców wyłożone będą powtórnie do przejrzania od dnia 30 października do 3 listopada w lokalach obwodowych komisji wyborczych. (b)

Ze świata.

ZAJMUJĄCE WYKOPALISKA W HISZPANII I ANGLJI.

(§) W wiosce Villarreal (prowincji Castellou) w posiadłości prywatnej wykopano siedem studni bardzo starożytnego pochodzenia. Łączył je korytarz podziemny. Znalezione w studniach siedem naczyń glinianych, bardzo piękne, do wyrobu, garnki gliniane, liczne naszyjniki, nóż barwne i interesujące układem i kontrastami kolorów, monety, amulety, ostrza itd. Znalezione tam również szkielety ludzkie o użębieniu normalnym i kości zwierząt, które trudno określić. (2)

Koło Dorset w Anglii znaleziono posąg grecki bardzo starożytny, który przeniesiono do muzeum w Okstordzie! Przedstawia on kobietę niezwykle piękności. Ma on pochodzić według określeń profesorów z III w. przed Chrystusem. Sądząc z marmuru, pochodzi on z okolic Smyrny. Po obu stronach ma czury, które zapewne służyły do przytrzymania ozdób brązowych lub złotych. (2)

Dziwne koleje masiały zarzucić ten posąg aż daleką północ. (7)

KTO MA PRAWO DO HONORARJUM ZA LIBERTTO „FAUSTA”?

(§) Autorem libretta znakomitej opery Gounod'a był Piotr August Barbier, który umarł w roku 1919, czyniąc swą spadkobierczynią p. Bernard, była artystkę dramatyczną.

Spadkobiercy, krewni Barbier'a chcą obalić testament. Panna Bernard tymczasem położyła arszni na sumach, które mogłyby oni pobrać od Tow. autorów dramatycznych i in. wydawców. Ciekawem jest, czy zwyciężą spadkobiercy z tytułu pokrewieństwa, czy spadkobierczyni z tytułu miłości. (2)

Przemysł i handel

Polskie towarzystwo gazownicze.

(=) Polskie towarzystwo gazownicze (P. T. G.) to jedna z najmłodszych placówek polskiego uprzemysłowienia kraju. Dzięki jego inicjatywie, zawiązał się w Łodzi, komitet organizacyjny dla budowy i eksploatacji nowej gazowni z udziałem przedstawicieli magistratu, P. T. G., Polsk. Zjedn. Gazowników i kapitałów francuskich.

Dzięki P. T. G. w Warszawie dokonano transakcję wykupną z rąk niemieckich gazowni w Tomaszowie, Oświęcimiu i inn. Dzięki temu z rąk Pca Augsburgskiego przechodzą co raz to inne gazownie w ręce P. T. G.

P. T. G. rozciąga swe sieci po całym obszarze Rzeczypospolitej, na Kresach Wschodnich w Hojnowce posiada największą w Europie suchą dystylarnię drzewa.

P. T. G. unarodowiło przemysł gazowniczy przez utworzenie oddziału budowy i remontu pieców szamotowych używanych w gazownictwie a wyrobionych obecnie w fabryce ceramicznej w Cmcłowiu

Jednym z głównych działaczy w „Polskim Przemysle chemicznym” inż. Czesław Swierczewski, były długoletni dyrektor m. gazowni, znany ponadto w Łodzi jak społeczny działacz

narodowy. Oby jak najwięcej takich spotykano w państwowej Radzie chemicznej. (2)

Giolda warszawska

z dnia 18 b. m.

4% listy ziem.	—	Dol. St. Zjed.	10,600
4 1/2% mk.	—	Marki niem.	375
4% obl. m. Warsz.	—	Franki franc.	790
5% obl. m. Warsz.	—	Funt	47,500

Czeki i wpłaty.

Belgia	747	Londyn	47,000
Berlin	3,65	Nowy Jork	10,000
Gdańsk	3,05	Paryz	802
Praga	550	Wiedeń	14,75

Akcje.

Bank hand.	10,400	Ostrowiec	55,000
" Dyskont	11,000	Radzki	13,000
" Kredyt.	6350	Starachowice	17,000
" Zjed. z pol.	3100	Zerardów	58,000
Cukier	212,500	Berkowski	75,000
Drzewo	2100	Zagłoga	1,175
Lilpop	20,250	Jablkowscy	2,000
Częstocice"	200,000	Nafta	2,175

KA-KA-UU Kabaret artystyczny
pod dyr. WŁ. LINA
Hotel Mautefel
Zachodnia 45

Dziś premjera!

Całkowicie nowy, bardzo urozmaicony program.
Kasa zamówień czynna od 4-6 pp. 4353g

CORSO LUDZIE I BESTJE z artystką BOBEMIELLE SANDWIK w rol. głównych. 4354b1
Ostat. 4 dni słynnej serii obrazów z ELMO LINKOLNE. Od ponied. dn. 23 dni. nowa sensacja amerykańska p. t.

„MATURA”
kursa maturalne poszukują akademików (czki) mających urlop akademicki, a pragnących wykładać następujące przedmioty: francuski, niemiecki, przyroda, geografia i łacina w zakresie średniej szkoły. Oferty piśmienne składać Przejazd 50 m. 12 u Osserta. 4324K3

SZYBY do OKIEN posiada stale na składzie **JAN CANDRYK** oraz wszelkie roboty szklarskie wykonywa solidnie i tanio Łódź, ul. Piotrkowska 249 241K3

P.P. OGRODNICY! warzyw i owoców
wszelkie ilości, kupuję, przyjmuję w komis i pośrednicze w sprzedaży. Oferty pod „Ogrodnictwo” Agencja ogłoszeń W. Tracewski Łódź, ul. Radwańska 6. (4287K12)

Począwszy od dn. 16 go października r. b. biura nasze będą czynne: od godz. 9 ej rano do 1 ej w poł. i od godz. 3 ej p. p. do godz. 6 ej wiecz.
Kasa będzie czynną od godz. 9 ej rano do g. 4 ej p.p., w sobotę do g. 2 ej w p. bez przerwy.

Tow. Wzajemnego Kredytu Przemysłowców Łódzkich.
4304K3

Poszukuje
Szadkowskiego Józefa lat około 35, którego rodzice zam. przed wojną w Łodzi ul. St. Zarzeńska 39. Proby wierział gdzie się znajduje proszę zawiadomić za wynagrodzeniem siostrę Helenę Kulińską zam. we wsi Krzywa Góra gm. Łęg poczta Włocławek. 4440K10

Dr. S. KANTOR
specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przyjeżdż od 9—2 i 6—8. Pante od 5—8. 561

LEKARZ — DENTYSTA Roman Ritt
powrócił i wznowił przyjęcia. (4443K3)

Tadeusz Skibiński
Chor. kobiece i akuszerja
Przyjmuje 5 — 6 pp. Piotrkowska 175. 4196b7)

Prace
150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję
Konstantynowska 7 Milich piawa otoczona 1-sze piętro 3599w

KUPUJE
placę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, zęby sztuczne, garderobę, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać, Zachodnia 32, poprzeczna otoczona, 1 p. m. 15, L. Milich. 4245K

Ostatnie nowości
paryskie zornale miod nadeszły
G. Restel Piotrkowska 84. (4312k)
Krawiec wojskowo-cywilny
J. GRINER
Konstantynowska 68.

wykonywa wszelkie roboty krawieckie, również sportowe i futrzane z własnego oraz powierzonego materiału szybko i akuratanie. — Znacznie taniej niż wszędzie. 3677K5

„WYGODA” PIOTRKOWSKA
poleca na raty i za gotówkę
Konfekcję damską, męską i dziecięcą, bieliznę, manufakturę, obuwię i wszelką galanterję w wielk. wyborze.
UWAGA: Wszelkie obstalunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-eh dni! 3960b12

Drukarnia Dziennika „ROZWÓJ”
ŁÓDŹ, Al. KOSCIUSZKI № 41.
Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie drukarstwa wchodzące. Ceny niskie. Roboty przyjmowane wykonywane szybko i solidnie.

MASZYNY do PISANIA
Mercedes, Underwood, Remington, i t. p. Taśmy, kalka, reparaacje. NAJTAŃSZE ŹRÓDŁO (0618)
ADOLF GOLDBERG ul. Andrzeja № 1.

Pierwszorządny zakład krawiecki męski
Franciszka Chojnackiego
59, Sienkiewicza 59.
przyjmuje wszelkie zlecenia z własnego oraz powierzonego materiału. 380301

Dziś i jutro ostatnie 2 dni przepięknego obrazu

„GRABIA CHAROLAIS”

z EWĄ MAY w roli głównej

(4345K1)

ZAWIADOMIENIE.

Jeden z najbardziej wybitnych literatów rosyjskich, Maksym Chumow, któremu udało się zbiedz przed prześladowaniem „swoich” do Holandji, stworzył w Amsterdamie konsorcjum z wielomilionowym kapitałem i, pragnąc najrealniej odtworzyć smutne przeżycia inteligencji pod rządami bolszewików, ujął je w formie potężnego filmu p. t. „KOROWÓD ŚMIERCI”. Powierzywszy główne role tak wybitnym artystom, jak głośna z talentu i urody Olga Czechowa oraz Albert Steinrück i J. Rieman zbudował wielkie dzieło, które zjednało sobie najwyższe uznanie wszystkich rynków europejskich.

Powyższy film udało się nam zakontraktować z wielkim nakładem kosztów dla naszego kino-teatru.

4346b1

Dyrekcja kina „LUNA”.

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA! Kupuję meble dywany futra garderobę, maszyny do szycia, płace najwyższe ceny. Łażnik, Benedykta 28 m 13 parter. 8887-14

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wiedeńskie oraz inne sprzedaje Przechódzki Piotrkowska 108 6252-0

A Łóżka, szafy, garderoby, stoły krzesła, otomane lustro, biurko sprzedam. Sienkiewicza 59 m 21 oficyna pierwsze piętro Kaliński. 9215-5

Sprzedam sklep spożywczy w dobrym punkcie, z powodu wyjazdu Kilińskiego 151 9178-2

Niezamierzam sprzedam skromne urządzenie na 1 pokój z kuchnią Wodna 34 zapytać stróża. 9179-1

DO SPRZEDANIA. Ławki szkolne Wysoka 28 III Ochrona 9164-2

Do sprzedania łóżko żelazne z siatką w dobrym stanie Zakątna 47 m 6 9166-1

Sprzedam maszynę Singera, stół. Kilińskiego 77-2 6189-1

Gronostajową pelerynkę okazynię sprzedam. Obezwęć można Cegielniana 81 Kuźnicki w podwórzu. 9117-1

Dom murowany w Ozorkowie sprzedam, 12 pokoi, obrótki oficyna, plac pół morgi, mieszkanie wolne, 6 milionów Władomóść Ozorków. 250 9174-9

Pokój umeblowany do sprzedania w dobrym punkcie. Wiadomość Wólczańska 259 plac węglowy. 9181-2

Sklep spożywczy do sprzedania z powodu wyjazdu ul Łączna 7 przy Rzgowskiej. 9191-2

Sprzedam kredens, stół, krzesła, szafę, otomane, łóżka Piotrkowska 189-9 9100-1

Zaraz sprzedam domek murowany z ogródkiem owocowym, powód wyjazd, cena przystępna Chojny Mazurska 33 przed koleją. 9214-4

Sprzedam zaraz dom z ogrodem owocowym w Pabjanicach wiadomość ul Kościuszki 31 m 13 9195-3

Parałózek do sprzedania bardzo tanio, byle zaraz Zielona 57 m 23 II piętro piawa oficyna. 9210-1

Kupię pisma H. Sienkiewicza a zwłaszcza „Ogniem i mieczem”. Oferty pod „Rozwoju” 9212-1

Do sprzedania bańka cynkowa pojemności 10 pudów od nafty. ul Nowapolska 12 9207-1

Pianino z blatem metalowym nie drogo do sprzedania zaraz Rozwadowska 16 m 9 8196-1

Majątki ziemskie, gospodarki rolne domy młyny interesy handlowe i t p w największym wyborze posiada do sprzedaży Biuro pośrednicze Taszyckiego Piotrkowska 90. 8873-12

Pancerna kasa ogniotrwała w zupełnie dobrym stanie jest do sprzedania w Włodzkiem Tow. Poż. Oszczędn. Rokicińska 93. 9140-1

Fisharmonja nowa tanio do sprzedania ul Główna 50 restauracja. 9145-1

A szafę, łóżka, stół, krzesła bielizniarkę otomane sprzedam Przejazd 24-3. 9147-1

Mam do sprzedania sklep i dom. Pośrednictwo wykluczone Wólczańska 141. 9152-2

Sklep rogowy do sprzedania Senatorska 14 Wandelt Ferdynanda. 6154-3

Różne:

AAA. Na wypłatę! Grube ciepłe, wełniane chustki na palta welury, firanki jedwabna trikotina, szewioty Kilińskiego 40 Leon Rubaszkin 913-1

A kuszerka Lipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132 8829-6

Obuwie reperuje fasonaje wszelkich kategorii obstalunki z własnego, powierzonego materiału przyjmuje Dziubiński Pańska 41. 9141-1

Chłopiec lat 17 chętnie by przyjął posadę za lokajczyka we dworze Łódź Orla 23 Kazimierz Zaworski. 9146-1

Poszukuje pokoja z piecem kuchennym lub razem z osobną kuchnią, Oferty pod A. S w Rozwoju. 9143-1

Zamienie mieszkanie w Warszawie na Łódź wiad Dworzec Kol (frzyzier) 9155-1

Oficier rezerwy na dobie sta nowisku poszukuje pokoju umeblowanego, Oferty do „Rozwoju” dla „Korwina” 9171-3

Potrzebna służąca do wszystkiego Kilińskiego 123-5-1 piętro. 9075-1

Inteligentna panna z 3 letnią praktyką biurową i gruntowną znajomością buchalterji poszukuje posady biurowej. Oferty w Rozwoju pod „Pracowita” 9194-2

Potrzebna służąca do wszystkiego z gotowaniem wiadomość w fabryce Wyróbów Cukierniczych „Synteza” Anny 24 9193-1

Potrzebna ekspedjentka z karcją do cukierki Lipowa 27 W Michalski. 0192-1

Ogrodnik kawaler poszukuje posady od zaraz obeznany w karbach kwaciarstwie warzywnictwie wiadomość, Rawska 5 Stomczykowski. 9183-2

Pożyczę 1 milion marek od zaraz Oferty do Rozwoju pod „Dobre zabezpieczenie” 9184-1

Duży łany pokój od gospodarki w śródmieściu do wynajęcia Oferty do Rozwoju pod „Wiany” 9185-1

Potrzebne szwaczki do wojskowej brielizny Zielona 16 m 3. 9187-2

Ekspedjentka posiadająca półtora roku praktyki poszukuje posady Oferty do Rozwoju sub. „Józefa”. 9177-2

Kurs yfrancuskiego konwersacyjka. grupami, oddzielnie. Szkołom usłepstwo Kilińskiego 77-2 9170-1

Pies owczarek niemiecki zaginął, Zwrócić prozę Łąkowa 25 Kowalski. 9176-2

Pracownia „Wandy” Główna 55 II piętro front. Wykończa starannie i elegancko kostjamy i palto 20,000 suknia 8,000 9159-1

Służąca potrzebna zaraz Benedykta 41 m 2. 9167-1

Potrzebna praszczka Kilińskiego 152 9163-2

Chłopcy potrzebni do terminu Orla 23 stolarnia. 9205-3

Uczeń VIII kl udziela lekcji Konstanyńska 20 m 35 (3 brama) 9108-3

Potrzebni stolarze budowlani i meblowi. Zgłaszać się Kilińskiego 122. 9207-4

Stolarze meblowi potrzebni. Orla 23 stolarnia. 9163-3

Spółniczki poszukuje się do wyposzczenia ksiązek. Oferty składać w Rozwoju pod „Wypozyczalnia” 9211-2

Dziecko 8 miesięczne, chłopczyk odдам na własność. Wiadomość a dozorey. Nawrot 58 9201-2

Dwa inteligentni młodzieńcy z 4-kl wykształceniem poszukują jakiegokolwiek zajęcia biurowego. Łaskawe oferty prosimy składać do „Rozwoju” pod „C.A.” 9203-5

Zdolna krawcowa poszukuje pracy w domu prywatnym lub w magazynie zgłoszenie pod „Zdoina”. 9197-3

Praktykantka z roczną praktyką do apteki poszukiwana Wólczańska 37. 9190-2

Potrzebna służąca zaraz Wólczańska 91 m 36. 9100-2

Kapelusze do roboty przyjmuję po cenach niskich Nawrot 42 front II gie piętro 9117-4

Zagubione dokumenty
Podgórski Aleksander zagubił paszport polski wydany w Łodzi 9144-1

Siekacz Marjanna zagubiła paszport rosyjski wyd w gm. Kozmin pow Kolski. 9215-3

Jabłoński Marceł zagubił paszport polski wydany w Łodzi. 9202-5

Stankowski Adam zagubił tymczasowe zwolnienie z wojska wyd z 37 pp w Kutnie. 9204-3

Legitymacja zaginęła na imię Apolonji Milewskiej wydana przez Dykcję Kolei Elektrycznej Łódzkiej 9206-1

Poliński Wacław zagubił nadkartę wydaną z Włodzkiej manufaktury (dawniej Heintzoli i Kuntzer) w Włodzowie. 9150-1

Kolasa Franciszek zagubił paszport polski wyd w Łodzi i kartę bezterminowego urlopu w P. K. U. Łódź 9152-1

Kittlitz Alma zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 9158-1

Starenga Stanisław zagubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 91190-2

Skradziono dokument wojskowy wydany z stacji Zbornej w Warszawie na imię Ignacego Tomaszewskiego. 9165-2

Zaginął paszport niemiecki wydany w Łodzi Franciszek Szast. 9168-2

Piskorski Jan zagubił dowód osobisty wydany w Kaliszu 9273-2

Fischer Franciszek zagubił kartę bezterminowego urlopu wydany z P. K. U. Sawalki. 9385-2

Nikodemski Stanisław zagubił kartę bezterminowego urlopu wydaną w Łodzi. 9180-2

Sienkiewicz Michał zagubił paszport polski wydany w Łodzi. 9189-2

Gicel Oskar zagubił kartę bezterminowego urlopu. wyd w Jablonia. 9190-2

Dr. Eugenia Gerszuni
Piotrkowska 121
Choroby kobiece i weneryczne u kobiet. Przyjmuje od 12-1 i od 4-6, w niedziele i święta od 9-12. 6853D10

Cena ogłoszeń

przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 800 mk., zwyczajnie 90 mk., wśród drobnych 140 mk., nekrologi 150 mk., kondolencje 200 mk., za wiersz non-parelowy lub jego tłumaczenie 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń oddzielona na 3 liny, za tekstem 3 liny now. Artykuły bez oznaczenia rozmiarów i ilości za bezplatne. Ogłoszenia przyinadomawianiu „Rozwoju” można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Tabelkowe i fantazyjne 50 proc. drożej